

Utorak, 7. lipnja 2016.

P8_TA(2016)0252

Jačanje inovacija i gospodarskog razvoja u upravljanju europskim poljoprivrednim gospodarstvima u budućnosti

Rezolucija Europskog parlamenta od 7. lipnja 2016. o jačanju inovacija i gospodarskog razvoja u upravljanju europskim poljoprivrednim gospodarstvima u budućnosti (2015/2227(INI))

(2018/C 086/07)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 637/2008 i Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage uredaba Vijeća (EEZ) br. 352/78, (EZ) br. 165/94, (EZ) br. 2799/98, (EZ) br. 814/2000, (EZ) br. 1290/2005 i (EZ) br. 485/2008,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005,
- uzimajući u obzir UN-ovu Međunarodnu procjenu poljoprivrednog znanja, znanosti i tehnologije za razvoj koju podupiru FAO, Globalni fond za okoliš (GEF), Program Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP), Program Ujedinjenih naroda za okoliš (UNEP), UNESCO, Svjetska banka i Svjetska zdravstvena organizacija (WHO),
- uzimajući u obzir Memorandum o razumijevanju potpisan 14. srpnja 2014. između Europske komisije i Europske investicijske banke (EIB),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. ožujka 2011. o pomanjkanju bjelančevina biljnog porijekla u EU-u: kako riješiti taj dugotrajni problem? ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 18. lipnja 2012. o Europskom partnerstvu za inovacije pod naslovom „Poljoprivredna proizvodnja i održivost” ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 17. prosinca 2015. o patentima i pravima uzgajivača bilja ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj i mišljenje Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (A8-0163/2016),

⁽¹⁾ SL C 199 E, 7.7.2012., str. 58.

⁽²⁾ SL C 193, 30.6.2012., str. 1.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0473.

Utorak, 7. lipnja 2016.

- A. budući da Organizacija UN-a za hranu i poljoprivredu (FAO) procjenjuje da će u redovnom scenariju za očekivani rast svjetskog stanovništva na 9,1 milijardi osoba do 2050. biti potrebno povećati proizvodnju sigurne i visokokvalitetne hrane za 60 % te prinos usjeva u razvijenim zemljama za 24 % do te godine, uz istovremeno očuvanje resursa za buduće generacije i sprečavanje rasipanja i gubitka hrane, na koje trenutačno otpada više od jedne trećine svjetske proizvodnje; budući da FAO također procjenjuje da će površina obradivog zemljišta do 2050. porasti za samo 4,3 %, za što će biti potrebno bolje upravljanje prirodnim resursima kako bi se, među ostalim, suzbila degradacija tla;
- B. budući da je problem obradivih tla svugdje pad unutarnje produktivnosti i plodnosti zbog njegove degradacije, a posebno zbog erozije tla, do koje dolazi zbog gubitka funkcija ekosustava kao što su formiranje površine tla, humifikacija, oprašivanje, zadržavanje vode i kruženje hranjivih tvari; budući da postoji opći konsenzus o tome da se u cilju rješavanja tog pitanja te održavanja i povećavanja produktivnosti mora na inovativan način povećati djelotvornost tih funkcija ekosustava kako bi se zajamčila otpornost na klimatske promjene;
- C. budući da je prema podacima UN-a potrebno udvostručiti poljoprivrednu produktivnost do 2030. kako bi se ostvarili ciljevi održivog razvoja, dok će se istovremeno poljoprivredno-prehrambeni sektor morati prilagoditi klimatskim promjenama i promjenjivim vremenskim uvjetima, poboljšati kvalitetu ekosustava i tla te na najmanju moguću mjeru svesti gubitak biološke raznolikosti; budući da se za postizanje tih ciljeva prednost treba dati upotrebi mikrobioloških preparata kojima se poboljšava život u tlu; budući da su četiri od osam milenijskih razvojnih ciljeva UN-a povezani s poljoprivredom;
- D. budući da će rast stanovništva, veći prosječni prihodi i promjene u ponašanju potrošača dovesti do promjena u izboru prehrane, posebno do povećane potražnje za prerađenom hranom i životinjskim bjelančevinama kao što su meso i mliječni proizvodi;
- E. budući da se mora poboljšati kvaliteta života radnika u poljoprivredi i ruralnih zajednica;
- F. budući da potrošači u EU-u nikada nisu manji postotak svojih prihoda trošili na hranu, uzimajući u obzir brojne izazove i rastući broj normi s kojima se poljoprivrednici suočavaju, kao i činjenicu da su se smanjili resursi poljoprivredne tehnologije i da je stopa rasta navodnjavanih površina osjetno sporija; budući da aktualna gospodarska kriza dovodi do sve veće razine siromaštva, što potrošače u EU-u često prisiljava da potraže pomoć banaka hrane;
- G. budući da je FAO u svojem glavnom izvješću pod naslovom „Stanje hrane i poljoprivrede” napomenuo da žene znatno doprinose ruralnom gospodarstvu u svim regijama te da se njihove uloge razlikuju od regije do regije, iako u usporedbi s muškarcima i dalje imaju slabiji pristup resursima i mogućnostima koji su im potrebni za poboljšanje produktivnosti;
- H. budući da potrošači zahtijevaju da se u proizvodnju hrane uvedu strože i kvalitetnije ekološke, nutritivne i zdravstvene norme i vrijednosti, dok istovremeno poljoprivredni sektor mora postati raznolik i inovativan kako bi se pružila kvalitetna, sigurna i povoljna hrana za sve građane, a njihovim proizvođačima zajamčila pristojna i održiva dobit;
- I. budući da se poljoprivredna proizvodnja mora povećati i poboljšati, dok se istovremeno suočava sa sve manje resursa zbog pritiska na prirodne resurse i njegova povezanog učinka na biološku raznolikost, osjetljivosti okoliša, klimatskih promjena i nedostatka tla, zajedno s rastom stanovništva i promjenama u ponašanju potrošača; ustraje u tome da inovativna poljoprivreda mora imati manji ekološki otisak i mora se optimalno koristiti prirodnim procesima i uslugama ekosustava, uključujući obnovljivu energiju i veću potrošnju lokalnih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda;

Utorak, 7. lipnja 2016.

- J. budući da je model poljoprivrede koji je učinkovitiji u pogledu resursa i u okviru kojeg se bolje iskorištavaju proizvodi ključan za rješavanje pitanja održivosti s kojima se suočavaju sva poljoprivredna gospodarstva bez obzira na veličinu i za njihovu bolju opremljenost za očuvanje prirodnih resursa i okoliša;
- K. budući da razvoj održivijih poljoprivrednih modela namijenjenih ne samo prehranjivanju stanovništva već i proizvodnji neprehrambenih dobara i usluga predstavlja znatan potencijal za otvaranje radnih mjesta u svakoj regiji, ne samo u području prehrambene industrije (za ljude i životinje), nego i u području biogospodarstva, zelene kemije, obnovljivih izvora energije, turizma, itd.; budući da ta radna mjesta u većini slučajeva mogu biti samo lokalna;
- L. budući da je EU najveći svjetski izvoznik poljoprivrednih proizvoda, zbog čega je poljoprivredno-prehrambeni sektor ključan gospodarski stup Unije koji zapošljava 47 milijuna ljudi u 15 milijuna silaznih poduzeća u područjima kao što su prerada i maloprodaja hrane te prehrambene usluge i koji doprinosi pozitivnoj trgovinskoj bilanci od 17 802 milijuna EUR, koja predstavlja 7,2 % ukupne vrijednosti izvoza EU-a;
- M. budući da su ključni prioriteti reforme ZPP-a 2013. bili konkurentnost i održivost ZPP-a; budući da su inovacije najbolji način da se zajamči sigurnost opskrbe prehrambenim proizvodima, i to na način da se poveća održiva proizvodnost u poljoprivredi te osiguraju razumne i poštene cijene za poljoprivrednike i potrošače, u skladu s člankom 39. UFEU-a; ponavlja da održiva i inovativna poljoprivreda s visokokvalitetnim proizvodima doprinosi postizanju mnogih ciljeva iz UFEU-a povezanih s horizontalnim politikama u pogledu okoliša i zdravlja; budući da će konkurentnost u budućnosti ovisiti, među ostalim, o unutarnjoj produktivnosti i plodnosti koje omogućuju prirodni procesi i resursi;
- N. budući da se u Memorandumu o razumijevanju potpisanom 14. srpnja 2014. između Komisije i EIB-a otvoreno potiču daljnja ulaganja u inovativnu poljoprivredu pružanjem alata za poticanje ulaganja u poljoprivredu te da je u njemu sadržan prijedlog Komisije kojemu je cilj podržati i proširiti financijske alate u poljoprivrednom sektoru kako bi se suzbile fluktuacije cijena;
- O. budući da se poljoprivredni sektor često mijenjao u cilju povećanja poljoprivredne produktivnosti; budući da se tim ciklusima promjena znatno doprinijelo gospodarskom razvoju poljoprivrede do trenutačne razine; budući da uvođenje najnovijih tehnologija te prilagođavanje i preoblikovanje postojećih tehnologija, uključujući organske i poljoprivredno-ekološke pristupe, u okviru poljoprivrednih praksi može donijeti znatne koristi poljoprivrednim gospodarstvima svih veličina; budući da akvakultura ima nedovoljno istražen potencijal u pogledu uvođenja inovacija u tradicionalne poljoprivredne prakse održivim iskorištavanjem morskih i oceanskih prirodnih resursa;
- P. budući da su u nekim državama članicama zbog raznih strukturnih razloga i dalje neobrađena velika područja napuštenih poljoprivrednih zemljišta;
1. napominje da su se u poljoprivredi uvijek razvijale nove prakse, tehnike i proizvodne metode koje su povećavale prinose, poboljšavale prilagodljivost poljoprivrednih praksi novim i promjenjivim okolnostima te smanjivale troškove proizvodnje; napominje da su poljoprivreda i šumarstvo ključne sastavnice našeg prirodnog okruženja koje nam pružaju raznolike usluge i robu osim same proizvodnje hrane te da ih je moguće poboljšati poticanjem novog razvoja; vjeruje da su inovacije preduvjet za održavanje tog napretka;
 2. duboko je uvjeren da se gospodarski razvoj i održiva proizvodnja međusobno ne isključuju i da ih je uglavnom moguće postići inovacijama, istraživanjem i razvojem, novim modelima upravljanja i poslovanja te poboljšanom agronomijom; ističe da je potrebno podržati tehnološke inovacije i inovacije u upravljanju pružanjem regulatorne usklađenosti i jasnoće, uz pružanje prostora za razvoj poduzetništva; potiče Komisiju da zajamči da se to odražava u budućem ZPP-u i da se inovacije izričito uzimaju u obzir u predstojećim revizijama i reformama relevantnog zakonodavstva kojim se daje veće priznanje novim i mladim poljoprivrednicima s inovativnim idejama i poslovnim modelima; ističe činjenicu da europska poljoprivreda postiže svoj cilj proizvodnje visokokvalitetnih proizvoda visoke dodane vrijednosti s pomoću unosnih rješenja koja se temelje na znanju, u skladu sa strategijom Europa 2020.; u tom

Utorak, 7. lipnja 2016.

pogledu pozdravlja ocjenu Komisije o doprinosu biogospodarske strategije iz 2012. cirkularnoj ekonomiji jer se prelaskom s fosilnih goriva na obnovljive izvore energije doprinosi smanjenju troškova potrošnje energije za poljoprivrednike te time omogućuje veći broj ulaganja u inovacije;

3. naglašava da poljoprivreda može biti dio rješenja i to na način da se pažljivo koriste prirodni resursi i jamči biološka raznolikost, za što je ključno poticanje inovacija; smatra da poljoprivredne prakse ovise o prirodnim resursima te da je potrebno optimizirati tu međusobnu povezanost i bolje razumjeti proizvodne sustave kako bi se poboljšali sustavi upravljanja; poziva na jamčenje srednjoročne i dugoročne unutarnje produktivnosti, plodnosti i otpornosti naših poljoprivrednih ekosustava te na smanjenje emisija; ističe da je važno poboljšati proizvodne sustave boljom prilagodbom usjeva i sustava plodoređa i poboljšanjem sustava upravljanja te napominje važnost živog tla; ističe potencijal za otvaranje radnih mjesta ne samo u sektoru prehrambene proizvodnje nego i u sektorima turizma, biogospodarstva i zelene kemije;

4. uzima u obzir činjenicu da je tržište EU-a za hranu i poljoprivredu jedno od najviše integriranih tržišta u Europi i potiče Komisiju da razradi i provede uredbe kojima će se zajamčiti ujednačeniji uvjeti i poštena konkurentnost kako bi se potaknuo gospodarski razvoj u poljoprivrednom i prehrambenom sektoru u svim državama članicama;

5. ističe da su mala i srednja obiteljska poljoprivredna gospodarstva sastavni dio europskog poljoprivrednog sektora i doprinose stvaranju društveno i gospodarski živih ruralnih područja koja pomažu u očuvanju kulturne i prirodne baštine; nadalje ističe da se ta poljoprivredna gospodarstva povremeno suočavaju s poteškoćama u izvlačenju koristi iz naprednih proizvodnih tehnika i praksi kojima bi se mogli zajamčiti poštenu prihode, poboljšati životni i radni uvjeti poljoprivrednika te otvoriti visokokvalitetna radna mjesta; naglašava da inovacije mogu povećati radnu produktivnost i prihode smanjenjem proizvodnih troškova i povećanjem učinkovitosti poslovanja; ističe da je za poljoprivrednike i obiteljska poljoprivredna gospodarstva ključno da posjeduju obradiva tla i da imaju pristup njima; zalaže se za povećanje popularnosti poljoprivrede među mladim muškarcima i ženama, među ostalim olakšavanjem pristupa financiranju, tehnologijama i potpornim programima; poziva na razvijanje novih poslovnih ideja te poziva Komisiju na učinkovitije informiranje poljoprivrednika o prilikama koje im se pružaju u tom pogledu; prima na znanje socijalnu ulogu poljoprivrede, njezin doprinos socijalnoj koheziji i utjecaj na suzbijanje iseljavanja stanovništva iz ruralnih područja, inovativne usluge koje donosi lokalnim zajednicama te njezinu ulogu u očuvanju tradicionalnih znanja; ističe važnost pristupa brzim i pouzdanim širokopojsnim internetskim uslugama, kao i inovativnih koncepata koji su prilagođeni svim regijama u nepovoljnom položaju, kao što su planinska i periferna područja Unije, te potiče Komisiju da ih postavi kao prioritet;

6. potiče Komisiju da osmisli rješenja za poticanje veće primjene sustava za upravljanje koji se temelje na informacijsko-komunikacijskim tehnologijama, nadzora podataka u stvarnom vremenu, senzorne tehnologije i sustava za otkrivanje namijenjenih optimizaciji proizvodnih sustava ili precizne poljoprivrede, što između ostalog može značiti prilagođavanje promjenjivim proizvodnim i tržišnim uvjetima, što će dovesti do učinkovitijeg i optimalnijeg korištenja prirodnim resursima, boljeg nadzora nad brojnim proizvodnim fazama, boljih usjeva, smanjenja ekološkog otiska, potrošnje energije i stakleničkih plinova, boljeg razumijevanja ponašanja životinja te poboljšanog zdravlja i dobrobiti životinja; nadalje naglašava da je raširenija upotreba informacijsko-komunikacijskih tehnologija ključna za postizanje veće ekološke održivosti poljoprivrede i veće konkurentnosti tog sektora; u tom pogledu potiče Komisiju da poboljša usklađenost raznih povezanih politika kako bi se učinkovitije promicali sustavi upravljanja informacijsko-komunikacijskim tehnologijama;

7. podsjeća da bi se jednostavnijim mjerama i jasnijim smjernicama za provedbu mjera ZPP-a poljoprivrednike moglo potaknuti na primjenjivanje održivih praksi uzgoja;

8. vjeruje da će se informacijama koje se sakupljaju pomoću robotike, senzorne tehnologije, automatskog upravljanja i drugih tehnoloških inovacija u kontekstu tehnologija interneta stvari i velike količine podataka omogućiti nadzor u stvarnom vremenu, bolje donošenje odluka i poboljšano upravljanje operacijama u cijelom prehrambenom lancu; pozdravlja osnivanje radne skupine 06 Saveza za inovacije interneta stvari (AIOTI) za pametnu poljoprivredu i sigurnost

Utorak, 7. lipnja 2016.

hrane te u tom pogledu ističe da je europsko jedinstveno digitalno tržište važno i relevantno za poljoprivredu u pogledu rješavanja problema interoperabilnosti, normi za bolju konvergenciju te pitanja pristupa, korištenja i vlasništva nad osobnim i neosobnim podacima;

9. zabrinut je zbog niske razine osviještenosti u pogledu potencijala velike količine podataka i interneta stvari te u pogledu fragmentacije povezanih tehnoloških sustava, čime se povećavaju prepreke za veću primjenu i usporava pokretanje, te je razočaran zbog sporog širenja GPS tehnologija; ističe da je važno da te tehnologije budu korisne za poljoprivrednike; napominje da se u EU-u trenutačno koristi samo 10 % tehnologija potpomognutog vođenja, manje od 1 % tehnologija kinematičnog kretanja u stvarnom vremenu i manje od 1 % tehnika za primjenu promjenjive stope; potiče Komisiju da kvantificira koristi za okoliš i proizvodnju i da zajamči osviještenost te prijenos znanja i tehnologija; izražava zabrinutost zbog toga da bi neke države članice zbog manjkavih zemljišnih knjiga 2018. mogle izgubiti dio iznosa neposrednih plaćanja te preporučuje da Komisija omogući pametne alate kako bi se ubrzalo kartografiranje poljoprivrednog zemljišta;

10. potiče porast primjene precizne poljoprivrede kojom se pružaju novi cjeloviti pristupi upravljanju poljoprivrednim gospodarstvima kao što su strojevi koje pokreće tehnologija GPS/GNSS, a koji zajedno sa zrakoplovnim sustavima na daljinsko upravljanje (RPAS ili bespilotne letjelice) mogu obrađivati zemljišta uz centimetarsku preciznost; slaže se da bi te tehnike mogle znatno smanjiti upotrebu sredstava za zaštitu bilja, gnojiva i vode te bi mogle biti korisne u rješavanju problema erozije tla; poziva Komisiju da ukloni prepreke za usvajanje precizne poljoprivrede, posebno one povezane sa složenim i fragmentiranim sustavima informacijsko-komunikacijske tehnologije i pitanjima razine ulaganja; napominje da je precizna poljoprivreda važna i u stočarstvu jer se njome pružaju sredstva za praćenje zdravlja, prehrane i proizvodnih prinosa životinja; potiče države članice da podrže takve prakse, posebno korištenjem prilika omogućenih novim pravilima za ruralni razvoj u okviru Uredbe (EU) br. 1305/2013; poziva Komisiju da u budućim reformama ZPP-a uzme u obzir korištenje precizne poljoprivrede među poljoprivrednicima u kontekstu ekologizacije; naglašava da je važno zajamčiti da sva poljoprivredna gospodarstva, uključujući ona u udaljenim i perifernim regijama, kao i ona najmanja, te svi drugi akteri uključeni u ruralnu poljoprivredu imaju pristup višenamjenskim tehnologijama, s obzirom na to da je potrebno održati i povećati razinu zapošljavanja u tim najugroženijim područjima;

11. pozdravlja povećano korištenje zrakoplovnim sustavima na daljinsko upravljanje (RPAS) u poljoprivredne svrhe jer to može dovesti do uštede materijala za zaštitu usjeva i vode; napominje da će se u predstojećoj reviziji osnovne uredbe o Europskoj agenciji za sigurnost zračnog prometa (EASA) iznijeti zakonodavni prijedlog kojim bi sve bespilotne letjelice bile u nadležnosti EU-a; poziva Komisiju da zajamči jasne i nedvosmislene norme i pravila na području cijelog EU-a za civilno korištenje bespilotnim letjelicama te da će se budućim zakonodavstvom uzeti u obzir specifični uvjeti prema kojima se bespilotne letjelice primjenjuju u poljoprivredi;

12. ističe važnost novih inovativnih i cjenovno pristupačnih rješenja za poljoprivredni sektor u pogledu veće upotrebe metoda, dobara i resursa koji su povoljniji za okoliš, među kojima bi se mogle naći nove metode uzgoja i upravljanja poljima, ali isto tako i načini za povećanje upotrebe obnovljive energije i postupno ukidanje potrebe za fosilnim gorivima;

13. potiče inovativna rješenja za uzgoj životinja kojima se doprinosi većoj razini zdravlja i dobrobiti životinja, čime se smanjuje potreba za veterinarskim medicinskim proizvodima, uključujući antimikrobne proizvode; ističe mogućnosti optimizacije korištenja životinjskih fekalija u proizvodnji obnovljive energije i poboljšanih gnojiva; prima na znanje da je moguće u okviru prirodnih procesa pronaći inovativna rješenja za hvatanje emisija plinova, raspršivanje zagađenja i povećanje energetske učinkovitosti sustava za smještaj životinja, baveći se istovremeno utjecajem na cijenu troškova; usmjerava pozornost na činjenicu da je moguće hvatati metan za proizvodnju energije kojom se može pomoći pri ublažavanju posljedica klimatskih promjena; ponavlja da se antimikrobna sredstva moraju pažljivo i odgovorno koristiti i da bi se cijeli proizvodni lanac mogao poboljšati uvođenjem učinkovitijih i bržih alata za dijagnostiku, boljim nadzorom u stvarnom vremenu, ciljanim mjerama predostrožnosti i novim načinima izdavanja u cilju borbe protiv antimikrobne otpornosti, ostavljajući dovoljno prostora onim državama članicama koje su već naprednije po tom pitanju, te ističe da je

Utorak, 7. lipnja 2016.

potrebno provesti istraživanje o lijekovima u cilju suočavanja s novim bolestima;

14. podržava ekstenzivne metode uzgoja životinja i poziva na razvijanje inovativnih tehnologija za precizno praćenje ekoloških koristi zelenih površina i pašnjaka koji se koriste u okviru takve vrste uzgoja te prepoznaje koristi uzgoja životinja koje su komplementarne biljnoj proizvodnji;

15. ističe važnost izvlačenja životinjskih bjelančevina u proizvodnom ciklusu; stoga poziva Komisiju da razradi mjere za promicanje recikliranja poljoprivrednog otpada poticanjem izvlačenja bjelančevina za hranu za životinje;

16. potiče Komisiju da promiče politike pristupa zemljištu za mala i srednja poljoprivredna gospodarstva, da potiče uzgoj životinja koji se temelji na ispaši, krmnom bilju i proizvodnji biljnih bjelančevina te da promiče istraživanja i inovacije povezane s održivom proizvodnjom biljnih bjelančevina;

17. naglašava neiskorišteni potencijal tehnologija i inovacija u razvoju novih dobara i proizvoda (u područjima ljudske i životinjske hrane, mehanizacije, biokemije, biokontrola itd.) koji mogu potencijalno doprinijeti otvaranju radnih mjesta u cijelom poljoprivredno-prehrambenom lancu vrijednosti; ipak skreće pozornost na činjenicu da inovacije i razvoj tehnologije dovode do gubitka radnih mjesta u tradicionalnim poljoprivrednim zanimanjima te poziva Komisiju i države članice da omoguće osposobljavanje i prekvalifikaciju radnika u pogođenim poljoprivrednim sektorima; ističe otvaranje novih radnih mjesta u poljoprivrednom sektoru, što je od ključne važnosti za ruralni razvoj, ponovno naseljavanje u ruralnim područjima i gospodarski rast te smatra da će se razvojem suvremenih poljoprivrednih praksi povećati popularnost poljoprivrede među mladim poljoprivrednicima i poduzetnicima; poziva Komisiju da razmotri mogućnost davanja poticaja poljoprivrednicima u cilju podizanja razine osviještenosti javnosti o funkcioniranju poljoprivredno-prehrambenog lanca i novim proizvodnim metodama;

18. smatra da se novim informacijskim tehnologijama pružaju brojne mogućnosti za stvaranje novih lanaca vrijednosti koje bi mogle uključivati izravniji kontakt između proizvođača i potrošača, uz veću usmjerenost na inovativne proizvode, nove usluge i veću raznolikost proizvodnje jer se time poljoprivrednicima potencijalno mogu pružiti novi tokovi prihoda i može se utemeljiti transparentnije tržište koje će koristiti poljoprivrednicima i povećati potencijalni doseg njihovih proizvoda; ističe da bi se inovacijama u lancu opskrbe hranom mogla zajamčiti ujednačenija raspodjela rizika;

19. naglašava da je potrebno riješiti problem rasipanja hrane, a posebno problem sustavnog rasipanja hrane jer količina hrane koja se svake godine u Europi rasipa ili baca iznosi 100 milijuna tona, što je otprilike 30 % – 50 % hrane proizvedene u EU-u; smatra da je za smanjenje aktualne razine rasipanja hrane potrebna i veća suradnja u prehrambenom lancu; ističe da zastarjeli regulatorni okviri ne smiju stvarati prepreke za inovativne načine prerade prehrambenog otpada i za dijeljenje najboljih praksi, a potrebno je potaknuti davanje prednosti inovativnim projektima za suzbijanje rasipanja i gubitka hrane, uključujući u okviru programa Obzor 2020.;

20. naglašava da bi se izbjegavanjem rasipanja jedne tone hrane spriječilo stvaranje oko 4,2 tone CO₂, što bi imalo značajan utjecaj na okoliš; također ističe važnost pravnog okvira izrađenog u skladu s načelom cirkularne ekonomije, zahvaljujući kojem bi bila definirana jasna pravila o nusproizvodima, poboljšala bi se uporaba sirovina, a količina preostalog otpada u najvećoj bi se mogućoj mjeri smanjila;

21. ističe da se znatan udio biotičkih otpadnih tokova već koristi kao, primjerice, hrana za životinje ili osnovni materijal za biogoriva; međutim, smatra da se takvim materijalima trebaju stvarati još veći prinosi ciljanjem na najveću dodanu vrijednost i primjenom novih tehnologija kao što su biorafiniranje, uzgoj kukaca, ponovna uporaba životinjskih lipida, enzima i bjelančevina od otpadnih tokova u prehrambenom sektoru, fermentacija u krutom stanju, izvlačenje bioplina minerala iz gnojiva te korištenje viška gnojiva kao izvora obnovljive energije; napominje da nema jasnih pravila i da se nedovoljno iskorištavaju drugi resursi iz biomase kao što su nusproizvodi i otpadni tokovi u poljoprivredi te potiče Komisiju da podrži njihovo ponovno iskorištavanje u području energetike i drugdje promicanjem sustava za prepoznavanje diljem EU-a i posebnih mjera u okviru programa za ruralni razvoj koji će obuhvaćati poljoprivrednike i druge dionike kao

Utorak, 7. lipnja 2016.

što su lokalna tijela u malim projektima; napominje da bi se tim sustavima za prepoznavanje i posebnim programima za ruralni razvoj mogla potaknuti i prekogranična kretanja te poboljšati sinergija i usklađenost s drugim politikama EU-a;

22. smatra da je degradacija tla teret za budućnost proizvodnje i razlog za uvođenje promjena u proizvodne metode i sustave s obzirom na to da je postupno napuštanje uzgoja životinja doprinijelo smanjenju plodnosti tla u mnogim poljoprivrednim gospodarstvima zbog neprikladnog organskog sadržaja i nedovoljnog korištenja organskim gnojivima; zabrinut je da EU uvelike ovisi o uvozu minerala za proizvodnju mineralnih gnojiva kao što su fosfati i da proizvodnja mineralnih gnojiva ima snažan ugljični i ekološki otisak; ističe mogućnost prerade životinjskog gnojiva u mineralni koncentrat koji se može koristiti za proizvodnju „zelenog gnojiva” kojim bi se smanjila potreba za mineralnim gnojivima i eventualno ih zamijenila s obzirom na to da imaju sličnu razinu učinkovitosti; pozdravlja činjenicu da se proizvodnjom i korištenjem mineralnih koncentrata znatno doprinosi cirkularnoj ekonomiji zatvaranjem mineralnog lanca te da će se time znatno smanjiti troškovi poljoprivrednih gospodarstava povezanih s gnojivima; zahtijeva od Komisije da preispita Uredbu EU-a o gnojivima i ukloni zakonodavne prepreke u Direktivi o nitratima u cilju ostvarivanja i poticanja proizvodnje mineralnih koncentrata iz životinjskog gnojiva;

23. također je zabrinut zbog činjenice da je EU još uvijek ovisan o uvozu proteinskog krmiva poput soje te poziva na donošenje ambiciozne politike za razvoj proteinskih kultura u EU-u;

24. preporučuje korištenje sustava upravljanja specifičnih za pojedinačna poljoprivredna gospodarstva kojima se mjeri i ocjenjuje ravnoteža hranjivih tvari na razini poljoprivrednog gospodarstva povezana s različitim lancima u proizvodnom ciklusu, s pomoću koje se mjeri utjecaj pojedinih poljoprivrednih gospodarstava na okoliš i izračunavaju razine hranjivih tvari specifičnih za poljoprivredna gospodarstva; napominje da se učinkovitim korištenjem minerala stvara povećani prinos usjeva, smanjuje potreba za gnojivima i doprinosi učinkovitim praksama hranjenja životinja, čime se poljoprivrednicima omogućuje da poboljšaju svoj rad uz smanjenje troškova i napuštanje generičkih mjera; poziva Komisiju da podupre već planirane pilot-projekte u tom području sufinanciranjem iz raznih europskih fondova, uključujući iz programa Obzora 2020. i EFSU-a, te da predstavi studiju o tom pitanju;

25. potiče uvođenje tehnika visoke preciznosti i niskih emisija za skladištenje, prijevoz i raspodjelu gnojiva po zemlji, što bi dovelo do znatnog poboljšanja prihvaćanja hranjivih tvari iz gnojiva te bi se time smanjila potreba za mineralnim gnojivima, kao i rizik od zagađenja voda;

26. ističe da su bolje tehnike primjene gnojiva na tlu jedan od ključnih čimbenika u smanjenju ukupne emisije amonijaka i da bi zbog toga svaka država trebala zajamčiti da se tehnike uporabe tekućeg gnojiva s niskim emisijama primjenjuju zajedno s tehnikama raspodjele trakama (s pomoću čizama ili cijevi za širenje), injekcije ili zakiseljavanja;

27. ističe da poljoprivredne prakse koje su povoljnije za klimu mogu imati trostruki pozitivan učinak, odnosno povećanje održive proizvodnje, jamčenje poljoprivrede koja je otporna na klimatske promjene i promjenjive i nepovoljne vremenske prilike te smanjenje emisija iz poljoprivrednog sektora poticanjem produktivnih, kružnih sustava koji se učinkovito koriste resursima; ističe da su poljoprivreda i šumarstvo jedinstveni sektori u pogledu aktivne apsorpcije CO₂, i to zahvaljujući biljkama i pošumljavanju, korištenju pokrovnih usjeva i mahunastih usjeva, ograničavanju obrađivanja tla i trajnog pokrivanja tla, zaštitnim šumskim pojasevima koji su korisni i za zaštitu usjeva i povećanje vodnog kapaciteta, te upijanju stakleničkih plinova u tlu (pohranjivanje ugljika); u tom pogledu prima na znanje program 4 promila koji je predstavljen tijekom konferencije COP21, kao i mogućnost financijskih poticaja; potiče poljoprivrednike da nastave i povećaju primjenu tih novih i inovativnih praksi;

28. ističe važnu ulogu agrošumarstva u poljoprivrednim sustavima, posebno u pogledu smanjenja poplava i erozije tla te poboljšanja zdravlja tla; poziva na daljnju integraciju inovativnih pristupa utemeljenih na drveću u poljoprivredne aktivnosti i na uklanjanje administrativnih prepreka u cilju optimiziranja planiranja razine vodomeđa te upravljanja riječnim slivovima; ističe koristi koje drveće donosi u pogledu postizanja veće održivosti i produktivnosti uzgoja, kao

Utorak, 7. lipnja 2016.

i očuvanja biološke raznolikosti te lokalnog i regionalnog gospodarskog razvoja; prima na znanje da treba zaštititi i nagraditi tradicionalne sustave šuma i pašnjaka s višenamjenskom i održivom upotrebom zemljišta te razmotriti novije metode integriranja drveća u poljoprivredne sustave u nizinskim područjima, kao što su mješoviti usjevi među stablima;

29. smatra da je kvaliteta tla važna za gospodarstvo i okoliš jer bi pogoršanje stanja okoliša dovelo do manje produktivnosti tla, smanjenja dostupnosti hranjivih tvari, povećane podločnosti biljaka na nametnike i bolesti, smanjenja vodnog kapaciteta i biološke raznolikosti; poziva Komisiju da podrži inovativne prakse i dijeljenje najboljih praksi kao što su sustavi plodoređa, trajno pokrivanje tla, ograničavanje njegova obrađivanja te gnojidba zelenim mahunarkama i dušičnim bakterijama kako bi se spriječila daljnja degradacija tla; ističe da se poljoprivrednici moraju poticati na izradu sustava za navodnjavanje, uključujući poboljšanje učinkovitosti upotrebe vode i primjenu ekonomičnih tehnika navodnjavanja, radi suzbijanja dezertifikacije i eutrofikacije; vjeruje da je potrebno bolje razumijevanje međusobnog djelovanja upotrebe organskih tvari i proizvodnih potreba; pozdravlja istraživanja o inovativnim praksama kao što je primjena mikrobnih intervencija (bakterijska gnojiva) i studije o interakciji između biljaka i tla mikorhizom, rizobakterijama (PGPR) i regulatorima rasta biljaka (PGR) kojima se može smanjiti utjecaj na okoliš i korištenje kemijskih gnojiva i pesticida koji škode zdravlju ljudi i životinja te okolišu; prepoznaje važnost održivog korištenja tla kojim se uzimaju u obzir potrebe specifične za svako zemljište;

30. prepoznaje da poljoprivredni sustavi nisu produktivni ako su tijekom većeg dijela godine poplavljeni ili pogođeni sušom; poziva Komisiju i države članice da promiču inovacije u području gospodarstva vodama i njihove zaštite, zajedno s uslugama savjetovanja i promicanja vezanima uz poljoprivredno gospodarstvo, upotrebom inovativnih tehnika i tehnologija za smanjenje rasipnih praksi navodnjavanja ili ublažavanje poplava; poziva na primjenu tih novih tehnika u okviru postojećih i novih značajki krajolika kao što su ribnjaci te programa usmjerenih na povećanje zadržavanja vode u tlu i u staništima povezanim s poljoprivredom, među kojima su močvarne livade, na zaštitu područja filtriranja podzemne vode, na povećanje kapaciteta infiltriranja vode u tlo i na zadržavanje vode; pozdravlja sinergije na razini krajolika s planiranjem upravljanja riječnim slivovima; poziva na promicanje primjene tehnika „poljoprivredne obnove” u cilju povećanja dubine gornjeg sloja tla, poticanje stvaranja humusa te inokulaciju mrtvog ili nezdravog tla s kompostom kako bi se vratila njegova optimalna funkcionalnost itd.;

31. poziva na poduzimanje većih napora u pogledu razvijanja i potpune provedbe integriranih sustava upravljanja zaštitom bilja podržavanjem znanstvenih istraživanja o nekemijskim alternativama i mjerama sniženog rizika, kako su definirane u relevantnom zakonodavstvu, te pesticidima koji su povoljniji za okoliš; upozorava na profilaktičku primjenu materijala za zaštitu bilja i u tom pogledu ističe da bi se u okviru integrirane zaštite od štetnih organizama trebalo pametnije iskoristiti međusobna povezanost bioloških i kemijskih mjera; naglašava da bi se inovacije u pogledu alternativnih tvari sniženog rizika, kako su definirane relevantnim zakonodavstvom, i fizičkih intervencija mogle nadalje poticati, zajedno s biostimulacijom i biokontrolom na europskoj razini; zabrinut je da aktualni pristup registraciji sredstva za zaštitu bilja nije optimalan te da zaostaje zakonodavstvo za poticanje razvoja integrirane zaštite od štetnih organizama; poziva Komisiju da izradi plan djelovanja za kretanje prema održivijem sustavu za zaštitu od štetnih organizama, što uključuje savjetodavne usluge; napominje da se mehanizmima za biološku kontrolu štetnih organizama i bolesti može smanjiti upotreba pesticida i doprinijeti boljoj otpornosti bilja;

32. poziva na trajni razvoj inovativnih tehnika uzgoja bilja, uz daljnje održavanje europskih banaka sjemena, što je ključno za razvoj novih i raznolikih sorti s većim prinosom, većom hranjivom vrijednosti i boljom otpornošću na štetne organizme, bolesti i nepovoljne vremenske prilike, te za ostvarenje veće biološke raznolikosti; ističe da tehnike uzgoja mogu pružiti mogućnosti za smanjenje utjecaja tradicionalne poljoprivrede na okoliš; upozorava na svaku ovisnost od kemijskih sredstava u novijim sortama; ne odobrava aktualna administrativna i regulatorna opterećenja za poslovne subjekte i potiče programe za uzgoj bilja i životinja utemeljenih na zajednici; ističe da se odobrenja novih sorti trebaju pažljivo provoditi; potiče Komisiju da promiče primjenu novih tehnika koje se podvrgavaju prikladnoj procjeni rizika, kada je to potrebno, i koje su u potpunosti u skladu s načelom predostrožnosti te da zajamči pristup biološkim materijalima za mala i srednja

Utorak, 7. lipnja 2016.

poduzeća u sektoru uzgoja i očekuje da u tom pogledu snažno podrži inovacije; ne odobrava aktualnu odluku proširenog žalbenog vijeća Europskog ureda za patente od 25. ožujka 2015. u predmetima G2/12 i G2/13;

33. ističe, u kontekstu inovativnih tehnika uzgoja bilja i životinja, odredbe za pravnu zaštitu biotehnoloških izuma⁽¹⁾, prema kojima se opće vrste bilja i životinja te ključni biološki postupci uzgoja bilja i životinja ne mogu patentirati; potiče Komisiju da provjeri tumačenje i područje primjene te iznimke s obzirom na to da se, u interesu sigurnosti opskrbe hranom, i dalje mora jamčiti slobodan pristup uzgojnom materijalu te njegovo slobodno korištenje;

34. ističe mogućnost korištenja financijskim instrumentima kako bi se poboljšali prihodi u europskoj poljoprivredi; napominje da je samo pet država članica iskoristilo dodatne mogućnosti pružene u okviru novog Programa ruralnog razvoja za korištenje financijskim instrumentima prilagođenima tržištu kako bi se odgovorilo na pitanje tržišnih nedostataka; poziva Komisiju da olakša pristup kreditiranju jer je nedostatak takvog pristupa često prepreka za inovacije;

35. pozdravlja Memorandum o razumijevanju koji je potpisan između Komisije i EIB-a, kao i volju za podupiranjem poljoprivrednih projekata i mladih poljoprivrednika pružanjem novih prilika za financiranje za države članice u obliku financijskih potpora kao što su jamstveni fondovi, obnovljivi fondovi ili investicijski kapital kako bi se poljoprivrednicima i udruženjima poljoprivrednika, kao što su zadruge, organizacije i skupine proizvođača te njihovi partneri, olakšalo kreditiranje u cilju pomaganja pri ulaganju u modernizaciju poljoprivrednih gospodarstava te pružanja prilika za financiranje kako bi se nadišle prepreke za kreditiranje, koje nerazmjerno pogađaju žene, i kako bi se mladim poljoprivrednicima pružile prilike za financiranje proširenja njihova poslovanja te zajamčilo ulaganje u istraživanje u javnom sektoru zajedno s javno-privatnim partnerstvima u cilju testiranja inovativnih proizvoda i njihova stavljanja na tržište; ponavlja želju Parlamenta da se ta financijska potpora realizira i da se uklone sve prepreke u pogledu pristupa tim sredstvima;

36. poziva Komisiju da provede detaljnu procjenu o tome koje će nove vještine biti potrebne u budućem upravljanju europskim poljoprivrednim gospodarstvima i potiče njihovo širenje svim raspoloživim sredstvima;

37. prima na znanje da postoji veliki potencijal za bolje upravljanje rizicima i smatra da su aktualni alati za upravljanje rizicima i tržištem nedovoljno razvijeni, što bi moglo dovesti do kratkoročnog smanjenja produktivnosti i dugoročnog pada u pogledu inovacija; poziva Komisiju da istraži mogućnost poticanja privatnih programa osiguranja kojima bi se pokrili nepovoljni klimatski uvjeti, životinjske ili biljne bolesti, najezde štetnih organizama ili okolišni incidenti o kojima je riječ u članku 37. Uredbe (EU) br. 1305/2013 te da o njima izvijesti;

38. pozdravlja mogućnosti koje su otvorene osnivanjem Europskog partnerstva za inovacije AGRI (EIP-AGRI) za primijenjeno istraživanje u poljoprivrednom sektoru te participativne inovacije koje uključuju zajednice ruralnih stručnjaka; zabrinut je zbog fragmentiranog načina na koji se EIP-AGRI provodi na nacionalnoj razini i u tom pogledu poziva Komisiju da zajamči najjednostavnije moguće postupke za sudjelovanje; traži od Komisije da ocijeni mehanizme sufinanciranja partnerstva EIP-AGRI i drugih europskih javnih politika kako bi se potaknulo učinkovitije istraživanje koje u većoj mjeri razmatra potrebe tržišta i potrebu za razvijanjem održivih agronomskih i poljoprivredno-ekoloških praksi, a koje je potaknuto poduzetničkim i društveno-gospodarskim potrebama, uz osnivanje prekograničnih ciljnih skupina za istraživanje i pružanje boljih prilika za sudjelovanje poslovnih subjekata; poziva Komisiju da se aktivnije uključi u pogledu pružanja otvorenog plana za inovacije i istraživanja povezanog s programima Obzor 2020.;

39. naglašava važnost osviještenosti i informiranosti potrošača; ističe da veća transparentnost u lancu opskrbe i u proizvodnji može pomoći potrošačima da donose utemeljenije odluke o proizvodima koje kupuju; smatra da se time pak poljoprivrednicima može pomoći da ostvare veće prihode od svoje proizvodnje;

⁽¹⁾ Direktiva 98/44/EZ o pravnoj zaštiti biotehnoloških izuma.

Utorak, 7. lipnja 2016.

40. smatra da su gospodarski razvoj i ekološka održivost komplementarni ako se ostavi dovoljno prostora za inovacije i poduzetništvo i ako se poduzmu mjere za sprečavanje stvaranja neutemeljenih razlika u provedbi na nacionalnoj razini i za njihovu naknadnu eliminaciju kako bi se zajamčili istinski jednaki uvjeti u Uniji, među ostalim istraživanjem novih i relevantnih tehnika kao što su satelitske snimke; poziva Komisiju da zajamči istinski jednake uvjete u poljoprivrednom sektoru te da istovremeno osigura da se relevantno zakonodavstvo o okolišu, kao što su Direktive o pticama i staništima, u potpunosti poštuje u različitim državama članicama te da se stane na kraj njegovoj neujednačenoj, proturječnoj i neoptimalnoj provedbi;
41. zabrinut je zbog toga što, prema reviziji na sredini razdoblja Strategije EU-a o biološkoj raznolikosti do 2020., nije došlo do nikakvog značajnog sveukupnog napretka u pogledu doprinosa poljoprivrede održavanju i jačanju biološke raznolikosti;
42. ističe da ZPP treba biti usmjereniji na potrebe poljoprivrednika i lokalne uvjete, istovremeno ne ugrožavajući ciljeve politike; ističe da je potreban jednostavniji i fleksibilniji zakonodavni okvir koji je više usmjeren na nacionalne i lokalne uvjete te prikladniji za ostvarivanje sinergija s ostalim sektorima jer se njime poboljšavaju i promiču razmjena znanja i integracija korištenja resursima te jer je bolje usklađen s cirkularnom ekonomijom kako bi se poboljšala vidljivost postojećih sustava za specifično promotivno označivanje i potaknule nove inovacije u promicanju raznolikosti europskih poljoprivrednih proizvoda; nadalje ističe da se konkurentnim i održivim ZPP-om jamči veća primjena inovativnih praksi i dugoročna održivost europskog poljoprivrednog sektora pojednostavnjenjem intervencije države i poticanjem inovacija u javnom i privatnom sektoru kojima se doprinosi gospodarskom razvoju Europe, posebno ruralnih područja;
43. poziva Komisiju da svake dvije godine izvještava o financiranju i ostalim mjerama Unije u području poljoprivrednih inovacija te o njihovim učincima na razvoj nabavnih i prodajnih cijena poljoprivrednih proizvoda i na povezane financijsko-ekonomske perspektive obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava u Uniji;
44. smatra da su inovacije važan alat i ključan prioritet horizontalnih politika za razvoj, provedbu i postizanje ciljeva reforme ZPP-a za razdoblje 2014. – 2020.; stoga poziva Komisiju da pruži ambiciozniju sveobuhvatnu strategiju s mjerljivim rezultatima kako bi se istraživanje i inovacije uskladili s prioritetima politike i usmjerili na njih; ističe da ZPP treba biti fleksibilniji u pogledu primjene novorazvijenih tehnika i praksi bez povećanja administrativnih opterećenja; vjeruje da bi jedan od horizontalnih prioriteta europskog zakonodavnog okvira trebalo biti jamčenje dovoljnog slobodnog prostora za pilot-programe i testiranja inovativnih tehnika uz poštovanje načela predostrožnosti;
45. poziva Komisiju da zajamči da se propisima i politikama teži jačanju poštenog tržišnog natjecanja i u drugim područjima propisa usmjerenima na stvaranje bolje funkcionirajućeg i integriranog unutarnjeg tržišta;
46. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.
-